

Hensikt

Avlive fisk på en mest mulig human måte.

Målgruppe

Produksjonsleder, lokalitetsledere og røktere.

Ansvar og myndighet

- Produksjonsleder er ansvarlig for at alle ansatte som jobber på lokalitet er gjort kjent med rutinen.
- Lokalitetsleder og røktere plikter å sette seg inn i prosedyren for avliving av fisk.

Lovkrav

Følgende paragrafer fra en lov og tre forskrifter beskriver hvordan avlivning skal skje, om metoden, om ivaretagelsen av fiskevelferd og mer.

[Dyrevelferdsloven § 12](#)

[Slakteriforskrift §§ 10, 12, 13, 14](#)

[IK-Akvakultur §5](#)

[Akvakulturdriftsforskriften § 34](#)

Gjennomføring

- Svimere, sårisk, deformert fisk og annen avvikende fisk eller fisk som gir inntrykk for lidelse skal fortløpende tas opp fra merder.
  - De skal tas opp med håv og avlives i eget kar.
  - Det skal tas grep for å minimere tiden fisken er over vann så godt som mulig.
    - Dette involverer f.eks at man ikke skal gå rundt hele merden på leting etter flere fisk etter at man har fått opp fisk like ved båten.
  - Den skal i så stor grad som mulig skånes for skader under denne håndteringen.
    - Dette involverer f.eks at man ikke fyller håven opp med flere individer da dette gir klemskader på fiskene i bunnen av håven.
      - Det finnes ikke en fasit for hvor mange man kan ha i håven samtidig, men antallet reduseres etter hvert som fisken blir større.
      - Det involverer også en rømningsfare om en har flere fisk i håven som man bærer rundt på og løfter inn/ut av merda over håndlisten.

- Svimere skal avlives med overdose bedøvelse i kar, ev. bøtte ved små fisk/små mengder.
  - Se prosedyre for bruk av Benzoak:
    - [Bruk av Benzoak](#)
- Røkter skal se til at fisken dør så hurtig som mulig og ikke utsettes for unødig lidelse.
  - Ved større mengder svimere bør vannbytte foretas oftere.
    - Her må forsiktighet utøves slik at fisk som fortsatt er i live ikke tas ut av bedøvelsesvannet og legges i åpen luft i dødfiskkaret.
      - Ved større mengder svimere kan slag like ovenfor øynene eller bløgging legges til for å sikre at fisken er avlivet.
        - **OBS! Dette skal kun gjøres på fisk som er bedøvd, men man er usikker på om den har blitt helt avlivet (den ser livløs ut, men er trolig at den kan våkne opp).**
- Fisk og utstyr skal ikke komme i kontakt med omgivelser som kan medføre smittespredning.
- Utstyr skal i utgangspunktet ikke flyttes mellom lokaliteter, men om det skulle bli nødvendig skal det vaskes og desinfiseres før det brukes andre steder.
  - Se prosedyre for vask og desinfeksjon av utstyr:
    - [Vask av klær, utstyr og arbeidsbåter](#)
- Fisk, blodvann og annet avfall skal transporteres til landanlegg / forflåte og behandles hygienisk.

Bruk av eksterne ressurser til uthåving og avlivning

Ved bruk av eksterne ressurser for å delta eller gjennomføre arbeidet med uthåving og avlivning av fisk skal denne prosedyren (ID: 2131) og bruk av Benzoak (ID: 2130) oversendes og fås bekreftet lest og forstått før arbeidet kan begynne.

Destruering

Ved destruksjon av større mengder fisk, evt. hele merder, skal egnet avlivning- og ensilasjebåt bestilles for gjennomføring.

Med egnet avlivningsbåt menes båter med eget slakterinummer.

Relaterte lenker:

[Akvakulturdriftsforskriften](#)